

॥ अथ श्रीसार्वांसच्चरीत ॥ अध्याय १० ॥

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ श्रीकुलदेवतायै नमः ॥
श्रीसीतारामचंद्राभ्यो नमः ॥ श्रीसद्गुरुसार्वांनाथाय नमः ॥ जो विश्वकल्याणा खातीर व्यस्त ।
ब्रह्मस्वरूपांतूच आसता नित्य । स्मरात ताकाच दीसरात । प्रेमभरीत अंतस्कर्णान ॥१॥ जाच्या
फकत स्मरणान पपून । सुटा जलमरणाचो पेंच । साधनांत साधन तें हेंच । कसल्याच खर्चा
बगर ॥२॥ थोड्याशा यत्नान व्हडलें फळ । कश्टां बगर मेळटा हातांत सकळ । जे मेरेन कुडीची हालचाल । घेवचो लाभ
दरेक खिणाचो ॥३॥ हेर देव सगले मायीक । गुरुच शाश्वत देव एक । दवरतकूच चरणांचेर विस्वास प्रामाणीक ।
‘रेखेवर मेख मारी’ तो ॥४॥ जंय सद्गुरुसेवा ‘चोखट । संवंसाराचें समूल तळपट । न्यायमिमांसा बी ‘घटपट ।
लागना खटपट कसलीच ॥५॥ आधिभूत आनी आध्यात्मीक । तिसरें दुखख तें आधिदैवीक । तरून वतात भक्त
भावीक । आसतकूच सद्गुरु नावीक ॥६॥ पलतडी वचपाक लोकीक सागर । विस्वास आसचो पडटा व्हडेकाराचेर ।
तसोच तरून व्हरपाक भवसागर । दवरचो सद्गुरुचेर आपल्या ॥७॥ पळोवन भक्तांची भावभक्ती । करता तळव्या
वयल्या फोडा वरी प्रिती । ‘आनंदलक्षण’ मोक्षप्राप्ती । दिता हातांत लिलेन ॥८॥ हाच्या दर्शनान हृदयग्रंथी ।
सुटात सगल्यो विशय ‘निवृत्ती । राख्वरांगोली सगल्या पापांची । गावया तांचें चरित्र ॥९॥ आठव्या अध्यायांत
जालें कथन । मनीसजल्माचें प्रयोजन । णवव्यांत भिक्षा वृत्तीचें गहन । रहस्य वर्णन दिलें आयकूक ॥१०॥
बायजाबायची भाजी भाकर । खुशालचंदाचो समाचार । म्हाळसापती तात्यांचो न्हिदपाचो प्रकार । सांगलो सूखकर

१. शुद्ध. २. भपके, झेत. ३. व्हडें चलोवारी. ४. वासना.

॥ श्रीसार्वांसच्चरीत ॥ ११७

अयकुपाक ॥११॥ आतं श्रोत्यांनो आयकात । बाबांचे फुडलें चरीत । कशे रावताले खंय न्हिदत । कशे भोवताले चुकोवन नदरो ॥१२॥ कितली जिणेमर्यादा लोकिकान । आवय दोगांचीय हिंदू मुसलमान । वाग बोकडांच्या विस्वासा कडेन । वावुरता प्रेमान दुबाव विरयत ॥१३॥ जालें कथन पोटा पाण्याचें । आतं कशें रावप साईचें । खंयच्या जाग्यार न्हिदत कशे । आयकात आदरान श्रोत्यांनो ॥१४॥ चार हाती लांब फळी । रूंद वेंभरूच सगली । झोंपाळो कशी पांख्याक हुमकळायिल्ली । करून दोरयो फाळ्यांच्यो ॥१५॥ अशे फळयेचेर बाबा न्हिदत । तकली, पांयां कडेन पणट्यो पेटत । केन्ना चडटाले केन्ना देवत । दिसलेना केन्नाच कोणाक ॥१६॥ मान बागोवन वयर बसत । नातर केन्ना तिचेरूच न्हिदत । पूण ते केन्ना चडटाले केन्ना देवत । कळळना गती ती कोणाक ॥१७॥ अशी फळ्यांनी बांदिल्ली फळी । वजन बाबांचें कशें सांबाळी । महासिद्धी आसतकूच लागीं सगली । फळी ती फकत नांवाक ॥१८॥ अतिसुक्षीम कण दोळ्यांक तोपता । थंय 'अणिमावंत खुशाल लिपता । किंडीं मुयांच्या रुपांत जाता । वावरप सोंपें बाबांचें ॥१९॥ 'अणिमा जाचे घरची दासी । वेल कितलो ताका जावंक 'माशी । वसला जो अधांतरी आकाशीं । गरज ती कसली ताका फळयेची ॥२०॥ अणिमा-महिमा-'लघिमा आदीं । अशतसिद्धी 'नवनिधी । हात जोडून उब्यो जाचे लागीं । फळी बेठीच निमताक ॥२१॥ कीड मूय दुकर 'श्वान । पशू पक्षी मनीस सगले जाण । राजा भिकारी व्हड ल्हान । सगल्यांक सारखेच पळयता तो ॥२२॥ दिसपाक जरी शिरडींत रावपी । साडेतीन हाती वतनदारी कुडीची । तरी ते सगल्यांच्या काळजांत रावपी । पुण्यराशी म्हाराज ॥२३॥ अंतरांत विरक्त उदास । भायर लोकसंग्रहाचो सोस । काळजांत जरी परम निराश । भायर पाश भक्तांचो ॥२४॥ भितरल्यान भोव

५. कुवेराचीं णव भांडारां. ६. सुर्जे.

॥श्रीसार्वामृतचरित॥ E E E E E E E E E E E E E E

[View Details](#) | [Edit](#) | [Delete](#)

॥ निश्काम । भायर भक्तां खातीर सकाम । अंतरांत निजशांतीर्चे धाम । भायल्यान तापट प्रचंड ॥२५॥ काळजांत
 ॥ परब्रह्मस्थिती । भायर दाखयता पिशाच्चवृत्ती । मनांत अद्वैतप्रिती । भायर बंधन विश्वाचें ॥२६॥ केन्ना प्रेमभावान
 ॥ पल्यताले । केन्ना फातर घेवन धांवताले । केन्ना गाळी श्राप सोडटाले । केन्ना लागीं ओडटाले मायेन ॥२७॥ केन्ना
 ॥ शांत दांत उपरत । क्षमा सदा समाहीत । आत्मस्थीत आनी आत्मरत । प्रसन्नचित्त भक्तां खातीर ॥२८॥ एका
 ॥ आसनीं सदांच लीन । ना जाका गमन आगमन । सटको जांचे 'दंडनिधान । तूष्ण्यवस्थान निच्छीत ॥२९॥ नाका
 ॥ वहडपण ना धनाची आस । जगपा खातीर मागता भिक्षा फकत । अशे तरेन काळ सारीत । करून योगसाधना
 ॥ जे ॥३०॥ प्रत्यक्ष संन्यासी संन्यास भेसांत । सटको तोच दंड हातांत । "अल्ला-मालिक" सदांच मुखांत । भक्तां
 ॥ विशीं मोग अखंड ॥३१॥ अशी साईंची सगुणमुर्ती । मनीसरुपांतली अभिव्यक्ती । पूर्वपुण्यायेन ही संपत्ती ।
 ॥ अचकीत मेळळी हाताक ॥३२॥ तांकां जे मनीस 'भाविती । भाग्यवान आसूं वा मंदमती । विचित्र जांची दैवगती ।
 ॥ तांकां हें मेळत करें ॥३३॥ साईं आत्मबोधाची खण । साईं आनंदेहपूर्ण । धरात तांचो सांगात बेगीन । मारपाक
 ॥ पलतड भवसागराची ॥३४॥ खरेंच जें अपार अनंत । व्यापल्यात पूर्ण ब्रह्मांडांत । अशे जे निरंतर अखंड अत्यंत ।
 ॥ मुर्तीमंत ते बाबा ॥३५॥ कलियुगाचो कालप्रसार । चार लाख बत्तीस हजार । भरतकूच स्थुलमानान पांच हजार ।
 ॥ जालो अवतार बाबांचो ॥३६॥ हांगा श्रोते घडये दुबावत । खबर नासतना जलमतीथ । खंयच्या आदाराचेर केलें हें
 ॥ निश्चीत । आयकात शांत चित्तान ॥३७॥ 'आनिर्वाणाच्या संकल्पा प्रमाण । शिरडीक्षेत्र निवासी जावन । कंठिलें
 ॥ साठ संवत्सरांक । क्षेत्रसन्यांसी वृत्तीन ॥३८॥ सोळा वर्साचे पिरायेंत । सुरवातीक बाबा आयले शिरडींत । तीन वर्सा
 ॥ त्या काळांत । राबितो करून आसले ते ॥३९॥ थंयच्यान मागीर जे खंय सटकले । पयस निजामशायेंत मेळले ।

१. फलाचा आस नाशल्ल. २. इत्सा धरपा. ३. फाटा परतल्ल. ४. मान्य. ५. भाडार. ६. आवडाटा. ७. आदल्या निवाणा वळावयल्या।

मागीर वराती सांगातान आयले । रावले शिरडींत सदां खातीर ॥४०॥ तेना पिराय आसली वर्सा वीस । थंयच्यान
 शिरडींत अखंड सहवास । थंयच रावले वर्सा साठ । जाणटात हें सगले ॥४१॥ शके अठराशें चालीस । आशवीन शुद्ध
 दसमीक । दसन्याच्या सुम्हुर्ताक । दवरलो देह बाबांनी ॥४२॥ अशी अंयशीं वर्साची पिराय । स्थुलमानाचो हो
 निच्छेव । काय शके सतराशें साठ आसुये । जल्मनिर्णय बाबांचो ॥४३॥ काळाच्या माथ्यार दितले पांय । अशी
 महात्म्यांची अमर्याद पिराय । करीत केन्ना कितें असुदाय । कठीण हें कार्य कळपाक ॥४४॥ महात्मे नित्य
 स्वस्थानाचेर स्थीत । जल्म आनी मरण विरहीत । सुर्याक कसलो उदय अस्त । तो आपले सुवातेर स्थीर
 सदांच ॥४५॥ शके सोळाशें तिनांत । रामदासांची समाधी जायत । दोन शेंकडेय पूर्ण जाल्ले नासत । उदयाक
 आयली मुर्ती ही ॥४६॥ भारतभूय मुसलमानांच्या ताब्यांत । हिंदू राजा तांच्या शेकांत । भक्तीमार्ग जाल्लो लुप्त ।
 लोकूय सगले बाटिल्ले ॥४७॥ तेना रामदास आयले जल्माक । धरून हाताक शिवरायांक । मुसलमानां पसून
 राखलें राज्याक । गायक ब्राह्मणांकूय दिली राखण ॥४८॥ दोनशें वर्सा पसून नासत जाल्लीं । घडी परत विस्कटली ।
 हिंदू-मुसलमानांचीं झगडीं पेटलीं । तीं मागीर सोडयलीं बाबांनी ॥४९॥ राम रहीम दोगूय एकूच । ना तांचे मदीं
 फरक कसलोच । मागीर भेद कित्याक करप भक्तांनीच । वागचें कित्याक दुस्वासान ॥५०॥ कितलीं तुमी भुरगीं
 मूर्ख । करात हिंदू मुसलमानांची इश्टागत । सुविचार दृढधरात । जाल्यासूच मारतले पलतड भवसागाराची ॥५१॥
 वादावादी न्हय बरी । नाका कोणाचीच बरोबरी । जायात नित्य निजहिताचे विचारी । राखतलो श्रीहरी तुमकां
 तो ॥५२॥ योग याग तप ज्ञान । हें सगलें हरिप्राप्तीचें साधन । हें आसुनूय जो 'हरिविहीन । व्यर्थ ताचो जल्म ॥५३॥
 कोणेंय कितलोय केल्यार 'अपकार । करू नाकात ताचो प्रतिकार । करतलेच जाल्यार करात उपकार । उपदेश सार

१. बगर. २. लुकसाण.
॥श्रीसार्वदेवस्त्वं॥

हो तांचो ॥५४॥ सुवार्थाक तशेंच परमार्थाक । उपदेश हो पडटा भोव बन्याक । उच्च निचांक अस्तुन्यांक शुद्रांक ।
 सरळ सोंपो मार्ग सगल्यांक हो ॥५५॥ वैभव सपनांतल्या राज्याचें । जागें जातकूच फट जशें । तशेंच ह्या संवसाराचें ।
 सगलो भ्रम ही भावना ताची ॥५६॥ देह बी सूखदुख्ख मिथ्यत्व । हेंच जाचें प्रपंचतत्व । आपले युक्तीन सपन
 भ्रमत्व । सोङून मुक्तत्व मेळयलें ॥५७॥ पळोवन शिश्याची 'बद्धताय । भोव कळवळो जाचे ठांय । कशी मेळटली
 देहातीतताय । होच हुसको दीसरात ॥५८॥ अहंब्रह्माकार वृत्ती । अखंड आनंदाची मुर्ती । 'निर्विकल्प चिन्तस्थिती ।
 येता निवृत्ती सुमेग घेवपाक ॥५९॥ ताळ विणा घेवन । दारादारांत हेडत रावून । आयिल्ल्या गेल्ल्या कडेन काकुळटेन ।
 हात पसरप ना खबर ॥६०॥ अशे खूब गुरु आसतात । शिश्य तांकां धरपाक धांवतात । जबरदस्तीन ते कान
 फुंकतात । फटयतात आशेन पयशांचे ॥६१॥ शिश्याक धर्माचें शिक्षण । स्वता अर्थर्माचें आचरण । ते कशे करीत
 भवतरण । जल्म-मरण चुकतलें ॥६२॥ धर्मीकत्वाची नामना जावची । कीर्त आपली दिगंतरा पावची । ही आस
 जांच्या मनांतूय नासची । अशी ही मुर्ती श्रीसार्इची ॥६३॥ देहअभिमानाक ना जंय सुवात । शिश्यां विशीं मोग
 उपाट । हीच प्रवृत्ती जंय सदांच आसत । अशी ही मूर्ती श्रीसार्इची ॥६४॥ निश्चीत आनी अनिश्चीत । गुरु दोन
 तरांचे आसतात । एकएकल्याची कार्य पददत । स्पश्ट करतां श्रोत्यांक ॥६५॥ दैवी संपत्ती परिपक्व करप ।
 अंतस्कर्णांत निर्मळ जावप । मोक्षाच्या मार्गाक लावप । इतलेंच देणें अनिश्चीत गुरुचें ॥६६॥ निश्चीत गुरु कडेन
 जातकूच सख्य । द्वैत वचून येता ऐक्य । "तत्वमसि" महावाक्य । ताची दाखयता साक्ष तो ॥६७॥ गुरु चराचरांत
 व्यापल्यात । भक्तां खातीर अवतार घेतात । अवतारकार्य सोंपना फुडेंच वतात । स्थानार ते आपल्या ॥६८॥ सार्इ
 ह्या दुसऱ्या प्रकारांतले । चरित्र तांचें हांव सांगतलों कितलें । जशी तेच बुद्दी दितले । तशेंच जातलें लेखन हें ॥६९॥

१. बांदिलकी. २. कसलोच भेद नाशिल्ली.

श्रीसार्इसच्चरीता॥ १११

लोकिकांत विद्यांचे साबार गुरु । स्वरूप दाखयता तोच सदगुरु । समर्थ तोच जो दाखयता भवपारु । महिमा अपार ताचो ॥७०॥ वता जो जो घेवपाक दर्शन । ताचें भूत भविश्य वर्तमान । साईं विचारी नासतना करताले निवेदन । पूर्ण म्हायती सयत ॥७१॥ ब्रह्मभावान भूतमात्रांक । पळयता जो सगल्याक । पळयता एकेच नदरेन दुस्मानां-इश्टांक । करिना जो भेद कुसकुटाचोय ॥७२॥ निसुवार्थी निपक्षपाती तटस्थ । वायट करप्यांचेरुद्य शिंवरतात अमृत । एकमनान करता भरभराट । दुबाव विरयत सगल्यांची ॥७३॥ वावुरतना ह्या नाशवंत देहांत । घुसपटलोना जो घरसंवसारांत । देहधारी तरी भितरल्यान देहमुक्त । तो ह्याच देहांत निर्मुक्त ॥७४॥ धन्य ते लोक शिरडीचे । साईंच पुजा देव सर्वस्व जांचे । खाता जेवतना तांचें । चलता चिंतन अखंड श्रीसाईंचें ॥७५॥ धन्य धन्य तांची भावना । खळ्यांत पोरसांत वावुरतना । दळटां कांडटां घुसळटना । गायतात म्हयमा बाबांची ॥७६॥ बसतना जेवतना न्हिदतना । अखंड बाबांचें नाम जपतना । मनांत हाडिना दुसन्या कोणा । विसरतात जे देवाक ॥७७॥ कितलो बाबां विशीं पोग । कितली तांचे मायेची व्हडवीक । निर्मळ पोगूच रचता कवनाक । पंडिताक पसून अशक्य जें ॥७८॥ नासलें शिक्षण इल्लें पसून । तरीय साद्या सरळ उतरांतल्यान । कवित्व जें येतालें जलमून । तोड ताका नासताली ॥७९॥ खन्या मोगाचें लक्षण । ताचेंच खरें नांव कवन । तें ह्या अस्तुन्यांच्या उतरांतल्यान । घेवचें पळोवन श्रोत्यांनी ॥८०॥ आसत इत्सा बाबांची । जातली पूर्णताय ह्या संग्रहाची । श्रोत्यांचीय इत्सापुर्ती आयकुपाची । जातलो अध्याय कवनांचो ॥८१॥ आसूं, निराकार भक्तरुपांत । शिरडींत प्रगटले साईंरुपांत । अहंकार-दोष लयाक पावयत । भक्तीस्वरुपान वळखात तुमी ॥८२॥ वा भक्तांचें पुण्य फळळें । तें काळा प्रमाण जुळून आयले । साईंरुपांत पूर्ण आंकुरले । फळाक आयलें शिरडींत ॥८३॥ मोनो लागलो उलोकंक । जल्म नाशिल्लो आयलो जलमाक । सांचो निराकाराचे मुर्तीक । करूणरसाचो ओतीव ॥८४॥ गिरेस्त आनी यशवंत । वैराग्यशाली ज्ञानवंत ।

ऐश्वर्य दातृत्व अलंकृत । मुर्ती हे भरिल्ले घडगुणांनी ॥८५॥ विलक्षण बाबांचो निग्रह । स्वता जरी 'अपरिग्रह । अमूर्त तरी धरता 'विग्रह । भक्तांक अनुग्रह करचे खातीर ॥८६॥ कितलो बाबांचो कृपाभाव । घेता भक्तांचो बसोवन भाव । नाय जाल्यार तांचो थाव । कळत खंयच्या देवाक ॥८७॥ सरस्वती धजना जें सांगपाक । कानूय भियेतात जें आयकुपाक । अशीं उतरां भक्तांच्या कल्याणाक । उच्चारताले साईम्हाराज ॥८८॥ जांच्या उतरांचो अणकार करप । ताचे परस बरें मुकोच आसप । पूण योग्य न्हय कर्तव्याक चुकप । म्हणुनूच पडलें सांगचें ॥८९॥ भक्तांचे काकुळटेक बाबांची वाणी । उलयली भोव नम्रपणीं । "चाकरांचो चाकर हांव तुमचो क्रणी । येतां तुमच्या दर्शनाक ॥९०॥ ही एक कृपा व्हड तुमची । घडली भेट तुमच्या चरणांची । कीड हांव तुमचे विश्ठेंतली । जालों धन्य येवन सृष्टीत" ॥९१॥ कितली ही बाबांची लिनताय । मानवता भोव नमळाय । कितली ही उच्च नम्रताय । शालीनतायू तशीच ॥९२॥ वयले हे बाबांचे उद्गार । खेरे म्हणुनूच केले सादर । कोणाकूय दिसत हो अनादर । जाल्यार करचो माफ म्हाका ॥९३॥ भश्टेपण जालों आसत वाचेचें । पापूय टाळपाक आयकल्याचें । आवर्तन करुया साईनामाचें । वतले दोश सगल्यांचे ॥९४॥ जल्मजल्मांच्या आमच्या तपाचें । फळ तें फकत साईकृपेचें । तानेल्लयाक जशें तले उदकाचें । तशें सुखदिणे उपाट ॥९५॥ जिबेंतल्यान रस चाखता । अशें समेस्तांक जरी भासयता । पूण तें चाखलां हें खबर नासता । आस ना रसाची जिबेक ॥९६॥ जांकां ना भोगांची आस । कशे तरी ते सूख उपभोगतात । भोग ना जांच्या इंद्रियांक स्पर्शतात । ते कित्याक घुसपतले भोगांत ॥९७॥ दोळ्यांतल्यानूच पारखितात । पदार्थ जे जे येतले फुड्यांत । मात ते पारखिल्यात हें जाणनात । स्फूर्त पळयनात थंय ॥९८॥ जशी हनुमंताची रंगर्भकास । खबर एक आवयक काय रामाक । मागीर ताच्या ब्रह्मचर्याक । तुळा कोणाच्यान जायत करपाक ॥९९॥ जंय आवयक नासता

१. कसलीच वस्त संग्रहाक नाशिल्ले. २. देह. ३. कसवो.

॥श्रीसार्वसच्चरीता॥ १२३

लिंगाची जाण । थंय हेरांचें कसलें शाणेपण । बाबांचे ब्रह्मचर्यूय भोव कठीण । पूर्णपण तें अपूर्व ॥१००॥ कमराक धोतर लंगोटी बी । निरुपयोगी लिंग, स्तन बी । सोडपा पुरते मूत बी । अवयव ते फकत नांवाचे ॥१०१॥ अशी बाबांची देहस्थिती । इंद्रियां इत्सूक आपल्या कामांत जरी । तरीय तांकां वान्सा भोगांची । कुसकूटभरूय जालिना ॥१०२॥ रजांत सत्वांत तमांत । इंद्रियां जरी घुसपल्यांत । लोकीकीं कर्तेपणांत । करतलीं स्पर्श कोणाक ॥१०३॥ विरक्त ज्ञानस्वरूप आत्माराम । काम क्रोधांक विश्रामधाम । बाबा सदांच निश्काम । परम धादोशी पूर्णत्वान ॥१०४॥ अशी तांची मुक्तगत । सुखभोगूय जांकां ब्रह्म जातात । पुण्य पापाविशीं विरक्त । पूर्ण-निवृत्तीस्थान तें ॥१०५॥ नानावल्लीन ऊठपाक सांगतांच । गादी सोडून जो उठलो रोखडोच । जाचे कडेन देहाची अभिमानताच । नासली, तशेंच विशमतायूय सपनांत पसून ॥१०६॥ मेळोवपाचें ना किंतेंच इहलोकांत । तशेंच मेळोवपाचें नासलें कांयच परलोकांत । असो हो लोकानुग्रही फकत । संत अवतरलो हे धरतरे ॥१०७॥ अशे हे संत करुणाघन । अवताराक येवपाचें कारण । दुसऱ्यांक अनुग्रह हेंच जाण । कृपाळू पूर्ण परहिता खातीर ॥१०८॥

१. आस्त नाशिल्ले. २. नानावल्ली नांवाचो पिशेपणां करीत भोंवपी एक दणकट मनीस बर्णांच वर्सा शिरडींत राविल्लो. ताणे थंयच्या राबित्याच्या काळांत आकांताची स्वैर वागणूक केली. श्रीसाईबाबांच्या दरबाराची राखण करपा कडेन तांचे भोव लक्ष आसताले. मनांत आयले जाल्यार कोणाक लार्गी करतालो, तर केन्ना कोणाच्या कानसुलारूप्य मारतालो. केन्ना पुराय अंग चिखलांत लोळोवन, केन्ना माकडा भशेन भेस करून आनी गांवांतल्या भुरग्यांक तसलोच्च भेस दिवन सभामाटवांत येतालो आनी गोंदळ घालतालो. श्रीसमर्थाचे ताची आनी श्रीसमर्थांची ताचेर भोव माया आसली. एकदां अचकीत येवन ताणे साईबाबांक हाताक धरून तांकं गाद्ये वयल्यान उठयले आनी खीणभर आपूण तांचे गाद्येर बसलो. मागीर रोखडेच बाबांक सन्मानान गाद्येर बसोवन साशटांग नमस्कार घालो. हो मनीस बाबांक 'काका' म्हूळ उलो मारतालो. साईबाबांनी देह दवरलो तेनाच्यान तांणी जें दुछ्य धरलें तातुंतूच बाबांच्या तेराच्या दिसाच 'काका... काका' म्हणीत आपणेंय पाण सोडलो. तांचे याटीक शिरडींत तांचे कट्टीचेर समाधी बांदल्या

॥श्रीसार्वसच्चरीता॥

काळीज हांचें लोणया भशेन । मोव म्हणटात कोण कोण । पूण संत विरगळटात दुसऱ्यांच्या दुखखान । स्वता तापान कडयतले लोणयाक ॥१०९॥ कपयाळ्यांची कफनी हे कपडे जांचे । बारदानाचें आसन जांचे । वृत्ती शुन्य अशें मन जांचे । शिंवासन रुप्याचें तांकां कित्याक ॥११०॥ पळोवन भक्तभावा कडेन । तांकां जरी दिसलें तें संकश्ट कठीण । तरीय तें धुकलून फाटले वटेन । लक्ष्य थंयसर दिनात ते ॥१११॥ बाबा शिरडी तळ्यांतलें कमळ । भक्त उपभोगतात परमळ । अभागी बेबकांच्या वांट्याक चिखोल । उरतात ते फक्त कालयत ॥११२॥ कोणाक ते सांगिनात आसन । इंद्रियांक ताप वा प्राण अपान । मंत्र तंत्र वा यंत्र-भजन । फुंकप कानांत तसलेंय ना ॥११३॥ लोकिकान दिसले जरी लोकाचारी । पूण अंतरिची आगळीच 'परी । भोव सादूर वेब्हारी । ना ही कुशळटाय हेरां कडेन ॥११४॥ भक्तां खातीर धरतात आकार । तेच भशेन तांचे विकार । हे संतांचे लोकीक आचार । वळखात खरेपणी सकलजनांनो ॥११५॥ साई म्हाराज 'संतनिधान । शुद्ध परमानंद स्थान । तांकां म्हजें साशटांग नमन । त्यागून अभिमान निलेप ॥११६॥ महत्पुण्यपावन तें स्थान । जंय म्हाराज आयले चलून । गांठीक संचीत आसले वीण । भांडार असलें कुस्तार ॥११७॥ "शुद्ध बियेच्या पोटांतल्यान । येतात फलां रसाळ पिकून" । अणभव ह्या वाक्याचो पूर्णपणान । घेतलो शिरडींत लोकांनी ॥११८॥ तो न्हय हिंदू, न्हय मुसलमान । ताका ना आश्रम, ना वर्ण । पूण करता समूळ 'निकृतन । निसंतान जल्माचें ॥११९॥ अनंत अपार अशे हें गगन । तशेंच बाबांचें चरित्र गहन । ताका बरे तरेन समजून । घेतलो कोण तांचे बगर ॥१२०॥ मनाचें काम चिंतन । वचना खिणूय चिंतनावीण । सूखभोग दिल्यार ताचेंच चिंतन । गुरुचिंतन ताका दिल्यार गुरुन ॥१२१॥ तरीय सकल इंद्रियांचे करून कान । आयकलां जें गुरुमहिमान । तें सहज स्मरण सहज भजन । सहज किर्तन श्रीसाईंचे माझीन

१. रीत, २. भांडार, ३. कापप.

॥श्रीसार्वमच्चरीति॥

यज्ञयाग । मंत्र तंत्र अश्टांगयोग । ब्राह्मण क्षत्रियांकूच हे शक्य प्रयोग । किंते उपेग हेरांक ॥१२३॥ संतकथा तश्यो
नासतात । सन्मार्गाक त्यो सगल्यांक लायतात । संवसार भंयाच्यो व्यथा निवारतात । प्रगटात आपल्या
परमार्थाक ॥१२४॥ सतत संतकथांच्या चिंतनात । अभ्यासांत वा एकाग्रतेंत । ब्राह्मण शुद्र वा 'समेस्त । जातात
पावन हातूंतल्यान ॥१२५॥ मोगूच ना जाचे कडेन । असो मनीस जावप कठीण । कोणाचें किंते कोणाचो कोण ।
अधिश्ठान पळवता वेगळेवेगळे ॥१२६॥ कोणाक प्रेम संतरींत । कोणाक धन मान संपत्तींत । देह घर लोकीक
किरींत । विद्या मेलोवपांत कोणाक ॥१२७॥ प्रेम जें सुखभोगांत दिसता । तें सगलें जेन्ना एकठांय जाता । हरिचरण
मुशर्रींत जें आट्टा । तेन्ना तें प्रगटा भक्तीरुपांत ॥१२८॥ म्हणुनूच घर प्रपंचा वयल्यान काडात । चित्त साईचरणांचेर
आँपात । कृपा तांची जातली उपाट । उपाय सौंपो होच एक ॥१२९॥ अशे अल्प साधनेंत पसून । व्हड लाभ घडता
खात्रेन । तरी मेलोवपाक हें पुण्य पावन । कित्याक उदासीन अजून तुमी ॥१३०॥ सहज श्रोत्यांच्या मनांत ।
दुबावाचीं ल्हारां उठत । व्हड लाभ अल्पउपायी तरीय, समजतात । कित्याक लोक मोलादीक ॥१३१॥ आसा हाका
एकूच कारण । आस उपरासना भगवंत कृपे वीण । तोच भगवंत जेन्ना सुप्रसन्न । प्रगटा आयकुपाची इत्सा
उत्कट ॥१३२॥ तरी वचात श्रीसाईक शरण । करतलो कृपा नारायण । आयकुपाची इत्सा जातली पूर्ण । मेळटलें
हाताक साधन सौंपें ॥१३३॥ आसतनाय संवसारांत व्यस्त । धरात गुरुकथेचो सांगात । हातुंतूच तुमचें सार्थक
निश्चीत । धरू नाकात दुबाव कसलोच ॥१३४॥ सोडून लाख हुशारी । जपात नित्य "साई साई" । तरतले तुमी
भवसागरीं । धरू नाकात दुबाव मनांत ॥१३५॥ हीं न्हय उतरां म्हर्जीं । आसात तीं जाणात श्रीसाईचीं । मानू नाकात
तीं कुस्कूट मोलाचीं । करू नाकात तांची मोलावणी ॥१३६॥ वायटाचो जो सांगात धरता । थंय महादुखबांचें घर

१. दादल-अस्तुया।

जाता । नकळटनाच आडमार्गान व्हरता । मुक्ता तो सुखाक ॥१३७॥ एक साईनाथ सोदून । वा एका सदगुरु वीण ।
 वायट संगतीचें निवारण । करतलो कोण आनीक ॥१३८॥ कळवळ्याचें गुरुसुखांतल्यान । आयले भायर जें
 गुरुवचन । करात भक्तांनो ताचें जतन । जातले निवारण वायट संगतीचें ॥१३९॥ विश्व आख्खें दोळ्यांत भरता ।
 सौंदर्य आसक्तीन मन तेना रमता । तीच नदर जेना फाटीं पडटा । तेना तीच रमता सत्संगांत ॥१४०॥ इतले
 सत्संगाचें व्हडपण । समूळ निर्दाळटा देह अभिमान । म्हणुनूच सत्संग सारके साधन । सोदून आनीक
 मेळचेना ॥१४१॥ धरचो नित्य सत्संग । हेर संगांचो करचो त्याग । सत्संग एकूच जातूंत ना व्यंग । आंगापांगान
 निर्मळ ॥१४२॥ सत्संग तोडटा देहाची आसक्ती । इतली व्हड ताची शक्ती । हांगा एकदां जडटकूच भक्ती । संवसार
 निर्मुक्ती रोखडीच ॥१४३॥ भायान घडल्यार सत्संग । आपसूक उपदेश यथासांग । त्याच खिणाक विरगळटा
 कुसंग । रमता निसंग मन थंय ॥१४४॥ प्रवेश परमार्थात मेळपाक । सुखभोगांचो त्याग होच उपाय एक । धरले बगर
 सत्संगाची इत्सा उत्कट । लागना थाव स्वरुपाचो ॥१४५॥ सुखा फाटल्यान येता दुख्ख । दुख्खा उपरांतूच मेळटा
 सूख । सुखाक जीव सदांच सन्मूख । तोच करता फाट दुख्खाक ॥१४६॥ करात फुडो वा फाट । घडपाचें तें चुकना
 कशेंच । ह्या दोनांय भोगांचो सोडयणारो एकूच । सांगात तो फकत संतांचो ॥१४७॥ सत्संगान जळटा देह
 अभिमान । सत्संगान तुटटा जल्ममरण । सत्संगान मेळटा चैतन्यघन । ग्रंथीविच्छेदन तत्काळ ॥१४८॥ मेळपाक
 मोक्षाची गती । पावन एक संत संगती । शरण वतकूच अनन्यगती । विश्रांती जाता दासी आपली ॥१४९॥ ना नाम
 ना नमन । ना भाव ना भजन । ताका करपाक आत्मतल्लीन । संत महाजन अवतार ॥१५०॥ गंगा भागिरथी गोदा ।
 कृष्णा वेण्णा कावेरी नर्मदा । ह्योय आशेतात साधवांच्या पदां । येतले केन्ना ते न्हावपाक ॥१५१॥ जगाचीं पातकां

१. कायच उणाव दवारासनता. २. वायट सगत. ३. फुडा. ४. सबद ताडप. ५. भावान. ६. पायाक.

॥ अध्याय १० ॥

स्वता धुयतात् । पूण तांचीं पापां धुवपा पासत । संतांचे पांय जे मेरेन लागनात । धुवन वचनात केळाच ॥१५२॥

जलमांतराचें भाग्य उदेलें । श्रीसाईंचे चरण लागले । जलमरण थंयच उरलें । सोंपलो संवसारभंय समेस्त ॥१५३॥

आतां संत श्रोतेजन । आयकलां ताचें करुया मनन । सुसेग घेवया कांय खीण । फुडल्या निरुपणा आदीं ॥१५४॥

हेमाड श्रीसाईंक शरण । हांव तांच्या पांयांची ब्हाण । करीत रावतलों कथा निरुपण । जातलों सुखसंपन्न

तितल्यान ॥१५५॥ कितलें मनभुलयणें तें ध्यान । मशिदीचे धडेर रावून । करताले एक एकल्याक उदी दान । भक्त

कल्याणाची धरून आस ॥१५६॥ संवसार फट जाचें ज्ञान । ब्रह्मानंदांत अखंड लीन । फुलत्या फुला वरी सदांच मन ।

नमन ताका साश्टांग ॥१५७॥ डोळ्यांत जेन्ना घाली ज्ञानांजन । थंयच दाखयताले निजनिधान । अशें ज्या साईंचें

महिमान । नमन ताका साश्टांग ॥१५८॥ फुडलो अध्याय आनीकूच बरो । कानांतल्यान काळजांत पावतकूच खरो ।

करतलो शुद्ध काळजाचो गाभारो । खळ मळ सगलो घालयतलो ॥१५९॥ संतसज्जनांनो, तुमच्या आशिर्वादान ।

रचिल्लो भक्त हेमाडपंतान । जय अणकारीत श्रीसाईंसच्चरितांतल्यान । श्रीसाईंसमर्थ महिमानं नांवाचो हो धावो

अध्याय सोंपता हांगाच ॥

॥ श्रीसद्गुरुसाईनाथार्पणमस्तु ॥ शुभं भवतु ॥

○ ○ ○

१. देखाव. २. काजळ. ३. स्वताचें भांडार.

॥श्रीसार्वामच्चरीता॥ १२८